52272/P

DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS, DE EPILEPSIA:

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

GULIELMI ROBERTSON, SS. T.P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NEC NON

Ampliſſimi SENATUS ACADEMICI conſenſu,

Et nobiliſſimae FACULTATIS MEDICÆ decreto;

PRO GRADU DOCTORATUS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini ſubjicit

PHILIPPUS TURPIN,

VIRGINIENSIS.

Ad diem 13. Junii, hora locoque ſolitis.

EDINBURGI:

Apud BALFOUR et SMELLIE,

Academiae Typographos.

M,DCC,LXXIV.

WELLCOME INSTITUTE LIBRARY

316860

Viro illuſtriſſimo,

ROBERTO BOLLING DE CHELLOW,

In comitatu Buckinghamienſi apud Virginienſes, Armigero; doctrina, humanitate, morumque elegantia, in primis inſigni, quemque naſcentem placido lumine muſae lubentiſſime viderint;

Ob beneficia fere innumera in ſe collata:

Item, Viro ornatiſſimo,

THEODORICO BLAND, M. D.

Artem Apollineam Blandfordiae, in Provincia Virginienſi, feliciter exercenti; non tantum vero ſingulari artis propriae ſcientia praeclaro, ſed omnibus virtutibus, quae illum ſuis aliiſve carum acceptumque efficere poſſint, beato;

Propter benevolentiam qua ſeſe fuerit proſecutus:

Necnon, Viro ſpectatiſſimo,

PETRO FIELD TRENT,

Conſanguineo ſuo, Richmondiae, in provincia ſupra comprehenſa, mercaturas maxima cum laude ſua, et non abſque commodo patriae, auſpicatò facienti, nemini, quantum ad probitatem caeteraſque virtutes viro honeſtiſſimo dignas attineat, ſecundo;

Ob amicitiam haud dubiam in ſe toties demonſtratam:

Denique, Juveni egregio,

FOTHERLY PANNEL,

Apud Northallerton, in regione Eboracenſi, Armigero; cui decori ſunt comitas morum rara, benevolentia illi ingenita, amor liberalium artium laudandus, animus amicitiae intemeratae tenaciſſimus, &c.

Familiaritatis illius ergo, quae ſibi cum eo per aliquot annos interceſſerit:

Hanc Diſſertatiunculam ſacram eſſe voluit

A U C T O R.

MED. CHIR. SOC.
ABERDEEN.

Digitized by the Internet Archive
in 2018 with funding from
Wellcome Library

https://archive.org/details/b30385738

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

EPILEPSIA.

HIC morbus, inter auctores medicos, permagnam nominum varietatem ſibi adeptus eſt. Namque non ſolum morbus ſacer et herculeus, ſed comitialis, infantilis, lunaticus, ſonticus, &c. appellatur. Quod autem nomen auctores notae melioris hodierni ei vulgo indiderunt, quodque adhibere nobiſcum decrevimus eſt, Epilepſia, vocabulum ad vim repentinam, qua hic morbus in aegrotos invadat, enunciandam quam optime accommodatum.

DEFINITIO.

Haec tot ſymptomata haud dubie continere debet, quot ad diagnoſin, per omnia morbi ſtadia, illuſtrandam ſufficient; nihilominus vero cavendum, ne minus neceſſaria vel ambigua adhibeamus, quae nihil aliud niſi definitionem magis perplexam obſcurioremque efficiunt. Seu hoc ſeu illud ſpectaveris, pleroſque noſologorum in errores incidiſſe compertum habebis. Definitione igitur Culleniana utemur, a quo epilepſia ita definitur:

"Muſculorum convulſio cum ſopore." Haec omnibus aliis eſt anteponenda; quoniam, cum elegans tum brevis eſt, et, vocabulis Periodicus et Chronicus omiſſis, omnes morbi ſpecies, quae ſeſe oſtendere poſſunt, plane complectitur.

HISTORIA MORBI.

Epilepſia nonnunquam eſt acuta, i. e. prima ejus acceſſio mortem aegroto inferre poteſt; ſaepius

us vero longa vel periodica, temporibus quibuſdam certis ſtatiſque rediens, quae, ſi fides auctoribus habenda, a ſtatu lunae non raro pendere conſueverunt. Morbus in primam vicem plerumque repente, idque noctu, accedit; nonnunquam aegrotum dormientem invadit. Paroxyſmus vero poſtea rarius accedit, quin ſigna quaedam antecedentia eundem appropinquare demonſtrent. In diem unum alterumve, priuſquam hocce eveniat, languorem univerſum, laſſitudinem, capitis dolorem, et pulſum aliquando arteriarum temporum inſolitum, perſentiſcit aegrotus. Imaginatio illi turbatur, menſque parum conſtat. Somnus modo profundus, modo ſomniis gratiſſimis, modo terrificis, interpellatus. Experrecto et nolenti penis ſaepe rigeſcit, et ſemen abſque ulla cauſa evidenti profunditur. Multo expeditius, multove tardius ſolito, loquitur. Saliva nimia illi ſecernitur. Appetentia cibi vel multum imminuitur, vel multum augetur. Praecordia ſaepius intumeſcunt et intenduntur. Venter tumefactus murmura edit. Foeces inſigniter foetent, et urina copia augeſcit, nonnunquam ſanguine tincta.

Paroxyſmo accedente, aegrotus admodum langueſcit et contriſtatur; attamen vero frequenter,

ter, de cauſis leviculis, gaudio riſuque immodicis viciſſim exagitatur. Venae colli diſtenduntur. Quod oculorum eſt album ſaepius rubeſcit et inflammatur, pupilla aliquantum augetur, aegriuſque contrahitur. Quinetiam accedunt vertigo, tinnitus aurium, caligo, foedus et ingratus odor; et quaſi muſcae parvulae ob oculos obverſantur.

Paroxyſmus dein incipit, ſenſu frigoris in partibus corporis extremis, vel qualibet alia, nonnunquam antecedente, et quaſi aura frigida caput verſus adſcendente; quod quamprimum attigit, aegrotus, ſi forte tunc temporis ſteterit, plerumque concidit, clamorem horrendum edens. Senſus omnigeni expers jacet. Muſculi totius fere corporis, potiſſimum vero faciei, quam violentiſſime convelluntur. Quibus modum in mirum variumque contortis, aegroti vultus omnes affectus animi diverſos, velut gaudium, triſtitiam, rabiem, amorem, &c. vicibus alternis repraeſentat. Maxillae inter ſeſe tanta vi contrahuntur, ut fractura nonnunquam periclitentur; quod triſmus, contractiones et relaxationes muſculorum alternae, excipiunt, dentibus colliſis, qui aliquando franguntur, ſonitum aures radentem ingratumque reddentibus. Oculi modo immobiles evadunt, modo huc illuc vertuntur; ita tamen,

ut,

ut, quod illorum album inferiuſque ſit, tantum ſeſe oſtendat. Intumeſcit facies, lividumque colorem induit, qui primum in labiis et infra oculos ſe in conſpectum dare conſuevit. Digiti valide contracti volam verſus adducuntur; et ſimul aegrotus pectus ſuum una vel utraque manu pulſare conatur. Perturbantur ſecretiones et excretiones, corpus ſudore univerſo diffluit. Saliva, inter initium parca, nunc copioſiſſime effunditur, ſpeciemque ſpumoſam prae ſeſe fert. Bilis aliquando rejicitur, et foeces ſine voluntate foras expelluntur. Urina in pueris, ſemen in adultiobus, excernitur, quae tentigo violentiſſima ſaepe concomitatur. Per hoc tempus, ſpiritus admodum gravis efficitur, ſtertorem apoplecticum nonnihil referens, ab eo tamen diverſus. Pulſus arteriarum ab initio paroxyſmi celer, exilis, vixque percipiendus eſt; finem autem ejuſdem verſus plenior et tardior, debilis tamen, evadit. Paroxyſmus, aegroto in ſoporem illabente, finitur; ſpirituſque expeditior fit. Ægrotus deinde brevi ad ſeſe redit, nihil omnino quod per paroxyſmum acciderat reminiſcens. In diem unum alterumve dolorem et gravitatem capitis, ſtuporem, caliginem, torporem, laſſitudinemque omnium membrorum, ſaepe conqueritur. Paroxyſmus,

quantum

quantum ſuam longitudinem ſpectat, aeque variat, ac tempora quibus redit. In aliis tantum pauca minuta, in aliis nonnullas horas, et etiam dies totos, manere conſuevit.

Epilepſia frequenter, amauroſi, fatuitate, apoplexia, paralyſi, et rarius tetano, qui aegrotantem plerumque rapit, finitur. Quinetiam aliae noxae convulſiones graviores excipiunt, quales ſunt diſtortiones et rupturae muſculorum et tendinum in partibus corporis diverſis, &c.

DIAGNOSIS.

Hiſtoria morbi et definitione percurſis, proximum eſt ut, quae illum a ſingulis generibus, a quibus haud ita facile dignoſcatur, ſecernunt, ea paucis comprehendamus.

1. Ab apoplexia diſtinguatur neceſſe eſt. Ab hac, et omni alio ejuſdem ordinis morbo, quam facillime ſecernitur; quod motus voluntarii in epilepſia multum augentur; quodque, contra, in apoplexia, magnopere imminuuntur.

Pro nullo morborum ordinis proximi Culleniani, viz. adynamiarum, cum duci queat, ad eos ſub eodem ordine comprehenſos tranſibimus.

2.

2. A tetano. In hoc ſpaſmus fixus eſt vel genere tonicus; contra vero, in epilepſia, relaxationes alternae accedunt, ſpaſmoſque convulſivos vel clonicos efficiunt.

3. A convulſione. Hic corpus non raro aeque violenter ac in epilepſia convellitur; quod vero unum morbum ab altero ſatis clare ſecernit, eſt ſopor, et ſenſus impreſſionum externarum omnino ſublatus, quae epilepſiam ſemper, convulſionem nunquam, concomitantur.

Alius tantum morbus ſupereſt neceſſario commemorandus, viz. hyſteria. In hac quoque convulſiones graves ſaepe aegrotam invadunt; hae autem cum hyſteria et epilepſia inter ſeſe non conſociantur, quod tamen crebrius evenit, hoc plane ab omnibus aliis diſtingui poſſunt, quod aegrota ſenſibus externis per paroxyſmum ſaepius non orbatur, et globo caeteriſque paroxyſmum ſolito praecedentibus afficitur.

Diagnoſi breviuſcula, ſed, uti arbitramur, ſatis clara, propoſita, proximum eſt ut cauſas epilepſiae perpendamus. Hae autem ſunt remotae vel proxima; cum vero poſteriorem nos penitus ignorare lubenter confiteamur, priores tantum, idque ſatis apte, ut occaſionales vel praediſponentes conſiderabimus. Prius exponendae ſunt

CAUSÆ

CAUSÆ OCCASIONALES.

Has in modum Culleni celeberrimi bifariam dividemus.

I. In eas, quae cerebrum excitando agunt;
II. In eas, quae primario collapſum, quem reniſus excipiat, inferendo agunt.

Claſſis prior generalis bifariam rurſus dividetur:

1. In eas cauſas quae protinus in cerebrum ipſum;
2. In eas quae primario in aliquam aliam ſyſtematis partem, agunt, quarumque effectus inde ad cerebrum tranſeunt. Hinc epilepſia in idiopathicam et ſympathicam dividi conſuevit.

Quaecunque fibrarum muſcularium actionem movent, ea ſtimulos nominamus. Quae eam augendo excitationem edunt, ſtimuli directi; quae vero

Cerebrum, ob conditiones ſuas diverſas, temporibus diverſis, actioni magis minuſve aptum eſt. Idem vero hiſce conditionibus diverſis ſubjici, in exemplis ſomni vigiliaeque plane videre eſt. His autem nomina Excitatio et Collapſus indi poſſunt.

vero idem, collapſum prius inducendo, praeſtant, ſtimuli indirecti audiunt. Cauſae, ut ſtimuli directi, in cerebrum agentes, ſunt:

A. Stimuli mechanici,
B. Stimuli chemici acres,
C. Irritationes mentales,
D. Irritatio a vaſis ſanguiferis intra cranium diſtenſis oriunda.

De his ordine dicetur.

A. *Stimuli Mechanici.*

Hi autem ſunt inſtrumenta vulnera inferentia, ſeu acuminata, ſeu incidentia, per vim externam in cerebrum impulſa, laminae vel fragmenta oſſium fractorum, exoſtoſes interna ſuperficie cranii innatae, vel membranae cerebri ipſius formam oſſeam induentes.

Hic loci quaeſtio oriri poteſt, utrum necne ſit neceſſarium, ut hae ſubſtantiae, quo effectus ſuos edant, membranas vel partem cerebri corticalem preſſura tantum adficiant, vel in partem medullosam penetrent. In ſententiam poſteriorem inclinat Sauvageſius.

B. *Stimuli Chemici acres.*

Hi ſuam actionem ab iiſdem rebus circumſtanti-
bus, a quibus ſtimuli mechanici, deducere, et vice
corporum acutorum et acuminatorum fungi exi-
ſtimantur. Ex abſceſſibus et ſuppuratione mem-
branarum cerebri, vel cerebri ipſius, vel carie
cranii, materiem acrem et erodentem progeneran-
te, oriuntur. Caeterum, haec morbum ſaepius
excipiunt, quam in cauſa ejuſdem ſunt, qui for-
ſitan inter initium ab inflammatione, diſtenſione,
vel tumoribus effuſionem antecedentibus, profec-
tus fuerat. Hinc multis in exemplis jure ambigi
poteſt, utrum epilepſia a tumore et impetu circui-
tus ſanguinei adaucto antecedente, vel ab acrimo-
nia in humoribus ſtagnantibus et effuſis procre-
ata, oriatur.

Ad ſtimulos chemicos forſitan referri poſſunt
epilepſiae, quae urinam et alias ſecretiones et
excretiones ſuppreſſas excipiunt. Caeterum, hae
cauſae, ut opinor, plethoram univerſam movendo,
vel per copiam materiei in cerebri cavitates effuſae,
quam per ullam acrimoniam, ſaepius agunt.

Hic quoque ponenda ſunt exempla epilepſiae,
quae variolas, morbilloſve erumpentes, vel alia
exan-

exanthemata, concomitantur, quae per aliquod acre cerebro nerviſque admotum agere videntur.

C. *Irritationes Mentales.*

Cerebrum eſſe medium, per quod mens extrinſecus admotorum impreſſionem perſentiſcat, et in quod, quandocunque velit, agat, eſt quod omnes compertum eſſe confitentur. Quae mutationes igitur in mente fiunt, eae ſtatum cerebri afficiant neceſſe eſt. Ita plerique affectuum vel excitationem cerebri vel collapſum progignunt. De prioribus, viz. excitantibus, quales ſunt gaudium, ira, &c. hic loci agemus. Quamvis hi primario in ſyſtema nervoſum agunt, et protinus cerebrum irritare poſſunt; effectus tamen eorum ſimul alicui abnormi in ſyſtema ſanguiferum exinde invecto motui deberi poſſe videntur. Hoc modo effectus ſuos praecipuos edere videtur ira, uti ex humoribus ad caput copioſius delatis facieque ſuffuſa evidenter pateſcit. Quatenus hoc evenit, affectus irae ſtatum diſtenſionis, qui poſtea eſt conſiderandus, inducendo agere videtur.

Quemlibet paroxyſmo epileptico laborantem, aliorum oculis objectum, paroxyſmum quoque in

iis qui ad morbum procliviores ſunt, movere conſueſcere neminem fugit. Hoc autem plerumque ab horrore, quem figura epileptici diſtorta incutiat, prorſus pendere exiſtimatum fuit. Caeterum, alia praeter horrorem cauſa adeſſe videtur, viz. principium imitandi quoddam mortalibus inſitum, quo ſunt in tantum praediti, ut nomen ζωον μιμητικον, vel animal ad imitandum quam maxime proclive, homini ab Ariſtotele fuerit inditum. Hinc oſcitantes, tuſſientes, vel vomentes, ubi nihil horroris omnino poteſt incuti, nonnunquam imitari conſuevimus. Idem principium, in omni fere vitae actione, plane perſpicueque dominatur; nullibi tamen magis notabile quam in multis motibus partium diverſarum convulſivis conſuetis, in quos, utcunque per ſe deridiculos, eoſdem in aliis ſpectantes, facilius incidamus. Hinc non abſque cauſa graviſſima cogere poſſumus nihil aliud ad motus vel actiones corporis nonnullas ciendas deſiderari, quam ut idea horum motuum actionumve in animo oriatur. Inſuper fieri poteſt, ut, epilepticis abſentibus, vis imaginandi ſola, ideam alicui in memoriam reducens, epilepſiam de novo movere queat. Exempla quaedam fraudulentorum, quam plurima, non defuerunt, qui, per vim imaginandi meram, paroxyſmum epilepticum, adeo verum et ge-

genuinum, ut cauſticum potentiſſimum admotum, abſque ullo doloris ſenſu manifeſto, toleraverint, lubitu movere potuerint. Spectacula libidinoſa, oculis olim ſubjecta, in mentem rurſus redeuntia, quantum quamque fortiter agant, nemo non compertum habet: Hoc forſitan ante omnia alia quam potens et vivida ſit imaginandi facultas demonſtrat.

Idearum, per aſſociandi facultatem, ut logici loqui amant, renovatio hic commemorari poteſt; utpote quae crebrius epilepſiam moveat. Exemplum hujus inſigne tradit illuſtriſſimus Cullenus. Quaedam gravida, loco honeſtiſſimo nata, ſtolam novam, quam ſutrix veſtiaria adduxerat, induendi labore, diutiuſque ſtando defatigata, aliquantum aegrotavit et vomuit. Idem die proximo, ſutrice veſtiaria et ſtola rurſus conſpectis, evenit. Stola autem ex oculis deinde ſublata eſt; caeterum poſtea in cubiculo forte viſa, ad nauſeam et aegritudinem movendas etiamnum ſuffecit; quod ſemper facere potuit, donec gravida tandem peperiſſet, et imaginandi poteſtas illi imminuta fuiſſet. Swietenius celeberrimus puerum, in quo epilepſia, cane in eum inſiliente, primum fuiſſet excitata, paroxyſmo, eodem cane rurſus conſpecto, correptum eſſe refert. Somnia

nia quoque, ideas renovando, idem ſaepe praeſtant; ipſe quoque hominem novi, qui, mentione ipecacuanhae injecta, aegritudine nauſeaque corripi ſoleat. Exempla hoc genus mille, ſi opus foret, in medium quam facillime poſſent proferri.

D. *Irritatio a vaſis ſanguineis intra cranium diſtenſis oriunda.*

Hanc autem epilepſiae cauſam frequentiſſimam eſſe, cadavera fere innumera a Lieutaudio et aliis inciſa demonſtrant; in quibus vaſa capitis turgida, et ſanguine, qui multis in exemplis ſeſe effuderat, admodum diſtenſa, in conſpectum data ſunt. His multa inſuper exempla accedunt, ubi pus fuit repertum, quod inflammationem et accumulationem anteceſſiſſe ſemper ſignificat. Haec autem doctrina aliqua ex parte hinc illuſtratur, quod phrenitis in epilepſiam tam ſaepe deſinat, quodque effuſiones ſeroſae in multis exemplis epilepticis, in quibus congeſtionem in vaſis ſanguineis praeceſſiſſe arbitremur, cadaveribus diſſectis, ſeſe oſtendant. Ad eandem quoque ſtabiliendam plurimum facit, quod epilepſia morbos a congeſtionibus pendentes, quales ſunt dolor capitis,

pitis, paralyſes multae, apoplexia, aliaque id genus vitia, ſaepius excipiat, vel cum iiſdem conſocietur. Quinetiam, cum epilepſia hiſce morbis adjungatur, a congeſtione, fonte eorum communi, promanet oportet. Pro cauſis hujus cerebri conditionis, et igitur pro cauſis hunc morbum excitantibus, habenda ſunt, uti ſupra comprehenſum, ira, tempeſtas fervida, cubiculum calidum, exercitatio acris, crapula, ebrietas.

Tumores, exoſtoſes, quibus apices acuti deſint, ſinus in tantum oſſeſcentes, ut tranſitus ſanguinis liber prohibeatur, pro cauſis accumulationis haberi poſſunt. Cauſis hujuſcemodi quoque plerumque accenſetur potentia novae et plenae lunae. Quomodo agat, nos omnino latet; effectus tamen ſuos in ſyſtema nervoſum quodammodo agendo forſitan edit.

Aliae cauſae diſtenſionis nimiae ſunt evacuationes ſuppreſſae, quales ſunt menſes, haemorrhoides, &c. Hae omnes ad diſtenſionem vaſorum cerebri nimiam faciendam non parum conferre ſolent. Quomodo epilepſia vero exinde oriatur, explicatu difficile; cum tamen tenſio vaſorum cauſa excitationem cerebri ordinariam ſuſtentandi praecipua ſit, ambigi vix poteſt, quin di-

ſtenſio

ſtenſio nimia illi in cauſa excitationis extraordinariae eſſe queat.

2. Cauſae quae in alias partes primario agunt. Hae autem ſunt omnes ſenſationes vehementes, ſive a natura impreſſionis, ſive a quadam idioſyncraſia oriundae. Ita voluptas gratiſſima, dolorve in parte qualibet acutus, vice cauſae epilepſiae fungi poteſt. Senſationes vero coloris ſonituſque, quae non tantum a vi impreſſionum, quantum ab aliis conditionibus, pendent, epilepſiam, praeterquam per vim aſſociandi ſolam, non dare conſueverunt. Senſationes ſolae lucis et clamoris ingentis, odorum, ſaporum acrium, quae a vi impreſſionis pendeant, magnum dolorem movendo, epilepſiam forſitan movere poſſunt. Caeterum, potiſſimum agunt improviſae et inſperatae. Hoc pendet ab actione cerebri, quae, quantum ad vim ſuam, ordinem, velocitatemque ſucceſſionis attinet, limitibus tam anguſtis circumſcribitur, ut voluntas, ſi qualibet actione gradu inſolita fungi velit, imperium ſuum quaſi prorſus amittat, motibus ſuis abnormibus, confuſis, nimiiſque redditis. Igitur, quaecunque ſenſationes cerebri tenorem ſolitum excedunt, eae actionem ejuſdem nimiam et abnormem excitabunt.

Ita

Ita titillatio, oſcillationem frequentem, ſenſu qui voluptatis et doloris aliqua ex parte miſtura eſt ſtipatam, edens, non ſolum motus convulſivos ciet, ſed epilepſiam etiam mortemque ipſam inferre poteſt: Cujus exemplum ſatis conſpicuum apud Swietenium occurrit.

Hic apte meminerimus hos motus oſcillatorios jucundiſſimos, qui in concubitu adeo conſpicue et evidenter oriantur, quique convulſiones, epilepſiam, et etiam mortem, nonnunquam intulerint.

Sunt quaedam impreſſiones, quarum modus agendi in obſcuro latet, quoniam nulla ſenſatione ſtipantur; ut in exemplo calculorum in pelve renum inhaerentium evenit. Duo vel tria hujuſcemodi exempla apud Lieutaudium reperies, ubi, cadaveribus inciſis, nulla alia morbi cauſa ſeſe oſtenderit.

Sub hoc capite vermes omnigenos in canali alimentario deliteſcentes comprehendo, qui aliquando nullis ſignis ſeſe ſubeſſe demonſtrant. In exemplis tamen hoc genus Cullenus epilepſiam non raro, vermibus foras eliminatis, depulſam fuiſſe tradit. Huc quoque accedunt acrimonia primarum viarum et dentitio, quae effectus ſuos

magis per modum doloris quam violentiam edere videatur.

Aliae cauſae ambiguae ſunt, excretiones ſuppreſſae, ulcera inveterata, fonticuli, et eruptiones exſiccatae. Multa ex his, unde plurimum effundi conſueverat, haud dubie plethoram movendo agunt; ſed ea, unde parum profluxerat, ratione longe alia agere poſſunt. Nonnunquam forſitan per acrimoniam, ut ſtimuli directi, effectus ſuos edunt. Caeterum, cum ſuppreſſiones cachexiam hydropemque interdum quoque movere animadvertamus, hoc eas per vim ſuam ſedantem facere, et non aliter in epilepſia progeneranda agere, cenſemus. Hoc illuſtrandi cauſa, atoniam a partibus illis, unde humor cum fructu profluxerat, ad cerebrum tranſlatam fuiſſe ponere ſufficiet.

Qui ad morbum procliviores ſunt, iis tonitru nonnunquam paroxyſmum epilepticum infert; utrum vero hic loci, an alibi potius, id meminiſſe debeam, prorſus ignoro. Seu per ſuccuſſum electricum, quo aegrotum impertiatur, ſeu per terrorem, quem illi incutiat, agat, dictu difficile. Caeterum, exemplum a Prieſtleio commemoratum, ubi paroxyſmus, ſive tonaret, ſive ſuccuſſus electricus admoveretur, ſemper acceſſerit, facit ut ad opinionem priorem magis inclinem.

II. In

II. In eas quae primario collapſum, quem reniſus excipiat, inferendo agunt.

Multas epilepſiae cauſas hoc modo agere non eſt cur dubitemus, cum eaſdem cauſas modo ſyncopen et apoplexiam, modo epilepſiam, movere videamus. Haemorrhagiae profuſae tenſionem vaſorum cerebri, quae excitationem ejus ſolitam ſuſtentat, imminuendo, collapſum facere videntur. Quod etiam praeſtare videtur affectus timoris vel terroris, a magnis malis in nos repente invadentibus oriundus. Timor, pro genere ſuo graduque, effectus admodum diverſos edit; conſtans et modicus vi tonica gaudet; nam, ut multa teſtantur, motibus convulſivis et paroxyſmo intermittentis occurrit, quod aliter explicare non poſſumus; caeterum ſubitaneus et violentus poteſtate ſedante viget, ut ab effectibus ejus, qui, nullo reniſu ſubſequente, ſunt apoplexia, paralyſis, ſyncope, vel mors; ſed, reniſu ſubſequente, tremores, convulſiones, et epilepſia, ſatis ſuperque pateſcit. Hi ſunt rerum in ſyſtema nervoſum protinus agentium effectus; ſed ſyſtema ſanguiferum quoque non parum afficitur, quatenus actio cordis arteriarumque retardatur vel praepeditur: Unde ſtagnationes in ſyſtemate ſanguifero oriri poſſint. Cujus exemplum in nauta, qui, terrore naufragii graviſſime

graviſſime commotus, in epilepſiam incidit, et poſtea ad ſanitatem, omnibus aliis remediis nihil proficientibus, per ſanguinis miſſionem, cibumque imminutum, reductus eſt, Culleno teſte, inſigne occucurrit.

Perceptio cujuſlibet ingrati, cum quaedam idioſyncraſia ſubeſt, paroxyſmum epilepticum movere poteſt. Ita odores complures, qui aliis arrident, aliis ſyncopen, hyſteriam, et epilepſiam inferunt. Hi effectus, nonnullis in exemplis, a facultate odorum ſedante forſitan pendent; caeterum ſenſationi ingratae, quam moveant, potius referendos eſſe, veriſimilius eſt. Inſuper, hoc modo quidam ſapores nauſeoſi agunt; at non in linguam ſolam, ſed etiam in ventriculum, vires ſuas exſerunt, et cerebrum afficere poſſunt, atoniam cum eo communicantes.

Uſus mercurii ab auctoribus pro cauſa epilepſiae habetur, et per globulos ad cerebrum delatos agere exiſtimatur; cum vero his epilepſiae exemplis occurrant tonica, cumque non pauci ex illis, qui in eo e fodinis eruendo, &c. occupati ſint, non ſolum epilepſiae, paralyſi, aliiſque morbis a debilitate oriundis, ante alios patere ſoleant, mercurium cerebrum per vapores ſuos nocivos

potiſſimum

potiſſimum afficere, vimque nervoſam imminuere, veriſimilius eſſe duco.

Sauvageſius complures epilepſiae ſpecies, a venenis, velut ab oenanthe, cicuta, coriaria, &c. ortum ducentes, meminit. Multa alia venena, quae plus minuſve convulſionum vel epilepſiae movendo inſigniantur, commemorare facile foret. Nonnulla eorum vim ſtimulantem protinus edunt, et inflammationem ventriculi totiuſque ſyſtematis excitare queunt; quo in caſu morbus a poteſtate eorum ſtimulante ſola oriri videtur. Caeterum multa eorum epilepſiam abſque ulla ventriculi et inteſtinorum inflammatione progenerant. Haſce ſubſtantias crebrius eſſe narcoticas; et collapſum gignendo, et excitationem mobilitatemque ſyſtematis nervoſi penitus abolendo, agere compertum habetur. Modum in poſteriorem hyoſciamum, cicutam aquaticam, &c. effectus ſuos edere judico. Sedantibus quoque annumerari poſſunt quidam vapores, fumique nocivi, vel effluvia, quae ab animalibus ſumma putredine corruptis ac vitiatis, a carbone, metallis, &c. oriuntur, quaeque ſaepius ſunt in cauſa epilepſiae. Quae aliae cauſae collapſus ſuperſunt, eae omnes forſitan per compreſſionem agunt. Hanc autem in cauſa eſſe ſuſpicari licet, cum epilepſia apoplexiam et paralyſin,

ralyſin, quae a cauſis hujuſcemodi crebrius oriuntur, antecedit vel excipit.

Mentio aurae epilepticae hic loci eſt injicienda. Haec acceſſionem complurium epilepſiarum concomitatur. Theoriam autem hujus non aggrediemur, et tantum pro ſigno epilepſiae ſympathicae ab affectu partis, unde oriatur, organico pendentis fere ſemper habendam eſſe, probabile videri notabimus. Rem ita ſeſe habere teſtantur caſus complures, per ligaturas vel nervi diviſionem omnino ſublati. Quinetiam facultate ſedante agere videtur, licet nullam hujuſce opinionis rationem a priori reddere poſſimus. Cum vero in hyſteria globus, quamprimum ad partes ſuperiores aſcenderit, non tantum convulſiones et epilepſiam, ſed aliquando quoque ſtuporem et debilitatem, quod per potentiam ſedantem in cerebrum editam faciat neceſſe eſt, inferre conſueſcat; auram epilepticam modo non ita diverſo agere quicunque putabit, is a vero, me judice, non longe deflectet.

CAU-

CAUSÆ PRÆDISPONENTES.

In primis ponenda eſt quaedam ſyſtematis nervoſi mobilitas; namque illis, qui ad epilepſiam procliviores ſunt, mens adeo non conſtat, ut ſaepiſſime timeant, ſperent, laetentur, et doleant, cur ita faciant fere prorſus ignari. Haec autem mentis mobilitas conditioni corporeae conſimillimae nunquam non adjungitur. Nec quiſquam inficias ibit, infantes mulieresque, quas haecce mobilitas graviter fere ſemper infeſtet, epilepſiae in primis eſſe obnoxias. Mobilitas hujuſcemodi quidem a ſtaminibus primariis ortum aliquando ducit, et patribus ingenita cum filiis communicatur; quod igitur epilepſiam haereditariam eſſe poſſe demonſtrat. Saepius vero forſitan ab aegrotis ipſis adquiritur; et ad illam excitandam quam maxime conferunt victus lautior, omniaque alia quae plethoram inferre conſueverint. Quonam modo hoc fiat, haud difficulter intelliges; plethora etenim ſyſtematis tenſionem, quae fibrarum motricium actioni quam maxime faveat, intendit. Extenſio vel diſtenſio, v. g. ad contractionem muſculi vivi ciendam nunquam non ſufficit; ut ab actione cordis quam apertiſſime conſtat.

His

His propoſitis, pauca de vi conſuetudinis et uſus dicenda. Haec enim omnes corporeos motus faciliores expeditioreſque reddit, et igitur epilepſiae quam amiciſſima eſt. Hic ſatis apte referetur hiſtoria ſequens, e Culleni celeberrimi praelectionibus deprompta. Vir quidam robuſtior vomitum ſibi saepiſſime movere conſueverat, et ad eundem excitandum grana tartari emetici quatuor vel quinque neceſſaria erant. Hoc per longum tempus, ſemel, aliquando bis, ſingulis ſeptimanis facere perſeveravit; tandem vero ventriculus adeo irritabilis evaſit, ut dimidium tartari emetici granum vomitionem, integrum ſpaſmos et convulſiones univerſas, movere potuerit.

Haec de cauſis, quae homines ad epilepſiam reddant procliviores, dixiſſe ſufficiat. Hoc tantum adjiciendum ſupereſt, cauſas occaſionales ſolas, ſi modo vehementer agant, morbum, nullo ſeminio ſubſtante, movere poſſe. Seminium vero, ſupra comprehenſum, per ſigna ſatis aperta plerumque ſeſe prius oſtendit, quam epilepſia invadat.

PROGNOSIS.

Quae morbum leniorem efficere conſueverunt, ea primum ponemus. In junioribus minus periculoſus eſt; quoniam in pueris ſub tempus pubertatis, in puellis, menſibus provenientibus, decedere plerumque ſolet. Namque hoc tempore ingens in oeconomia vitali deprehenditur mutatio. Pro bono habendum eſt, ſi febris, potiſſimum intermittens, typi quartani illi ſuperveniat, quam Hoffmannus ſaepe morbum omnino depellere perhibet. Cum morbus ſymptomaticus eſt, facile tollitur, et, cauſa occaſionali ſublata, decedit, ſi nullum ſeminium ſubſit, et curatio maturius adhibeatur: Caeterum, ſi inveteraverit, cerebrum, ob paroxyſmos ſaepius reiteratos, talem ſibi mobilitatem acquirit, qualis aegrotum ad morbum, qui tandem idiopathicus, raro ſanabilis, evadit, quam maxime proclivem efficit.

Quae morbum gravem reddunt, proxime ſunt referenda. Cum morbus haereditarius eſt, vel ſub tempus pubertatis accedit, cum ſigna ſeminii evidentiora ſeſe oſtendunt, cum diu manſit, &c. aegre medicinae parebit. Cum, ab exoſtoſibus internis, humoribus in cerebrum effuſis, &c. pro-

ficiſcitur, cum cauſas ejus tales eſſe quales infe- rant collapſum ſuſpicamur, ſi jam inveteravit, et paroxyſmi crebriores quam olim evaſerunt; exitum ejus infauſtum fore, non abſque cauſa graviſſima concludere licebit.

RATIO MEDENDI.

Prius viam epilepſiam ſympathicam, poſterius idiopathicam, ſanandi exequemur.

Per idiopathicam hos epilepſiae caſus, qui ab affectu cerebri protinus oriuntur, ſignificamus: Per ſympathicam autem, eos qui a ſtatu aliarum ſyſtematis' partium peculiari pendent. Hos rite diſtinguere non raro difficile eſt; morbum vero ſympathicum eſſe, cum a rebus in partes corporis remotas agentibus, ſi hae non in ſeminium agant, oritur, cogere licet. Ita, ſi morbus a rebus non acribus in ventriculum receptis excitatur, a ſenſorii conditione vel a ſeminio praecipue pendet, et pro idiopathico haberi poteſt. Caeterum, aliis in exemplis, morbus a tali partis corporis remotae affectu, qualis a nullo, quantum novimus, ſeminio proficiſci poteſt, ex toto pendere videtur. Hoc in exemplo, morbus jure ſympathicus appellatur,

et

et curatio ejus ab affectu topico tollendo, remediis univerſis ſenſorio admotis parum proficientibus, petenda eſt. Si vermes, e. g. adſunt, morbus, niſi his animalibus foras expulſis, depelli nequit: Et idem de tumoribus dicendum. Aura epileptica, Sauvageſio judice, morbum ſympathicum eſſe, vel ab affectu partis a ſenſorio longe diſtantis proficiſci, plane teſtatur. Sin autem Sauvageſio morbum, cum aura epileptica adeſt, ab affectu, quod quidem plerumque evenit, extremorum proficiſci aſſentiamur, ratione curandi ſingulari opus erit. Haec autem in ſtatu partis immutando, A. Fomite in parte qualibet ſito tollendo, a. Loco per ignem adurendo, b. Materia extrahenda, α. Epiſpaſticis, β. Fonticulis, γ. Scarificationibus; B. Communicatione partem inter et ſenſorium intercipienda, a. Inciſione, b. Ligaturis, conſiſtit.

Evacuationes morbum aliquando ſuſtulerunt; et prope partem affectam ſunt faciendae. Communicationem partem affectam inter et cerebrum intercipere conantur medici, cum pars morbida haud plane innotuit, vel cum ad eam accedere non poſſunt. Hoc modo tetanus triſmuſque ſublati ſunt. Memoriae prodidit illuſtriſſimus Gregorius, ſe epilepſiae exemplum probe noviſſe, ubi

liga-

ligaturae, totum per biennium, paroxyſmos arcerent. Quinetiam De Haen aegrotum ab Albino, portione quinti nervorum paris, quae ad maxillam inferiorem deſcendat, et partes muſculares nervulis inſtruat, inciſa, ad ſanitatem perductum fuiſſe tradit. Si hoc fieri nequeat, ad ligaturas confugere conſuevimus. Quo tempore auram epilepticam in pede manuve incipere ſentit aegrotus, eo protinus ſunt adhibendae. Paroxyſmi hoc modo ſaepius arcentur. Morbum quidem hac ratione protinus omnino depelli non poſſe fatemur; cum tamen omnes affectus convulſivi, ſaepius redeundo, graviores et curatu difficiliores evadant, vis conſuetudinis, quae brevi in ſyſtemate oriretur, quantum fieri poteſt, imminuenda eſt, et morbus tandem, diligentia adhibita, ex toto forſan tolletur.

Ratio Epilepſiae idiopathicae medendi.

Cum cauſa morbi proxima nos omnino lateat fugiatque, conſilia curandi ab iis quae nobis innotuerint cauſis ſunt deducenda. Conſilia autem medendi generalia ſunt:

I. Cauſas

I. Cauſas occaſionales vitare.
II. Cauſas praediſponentes removere.

I. *Cauſas occaſionales vitare.*—Cum cauſas hujuſcemodi antea tam fuſe depinxerim, haud opus eſt ut eas rurſus percurram. Quo vero paucis multa comprehendam, quicquid ad plethoram creandam, vel ad humores in caput determinandos, et vaſa igitur ejus turgida reddenda, conferat, diligenter cavendum. Quaecunque igitur mentem irritant, ante omnia alia ſunt fugienda. Ægrotus a conſpectu cujuſlibet paroxyſmo epileptico laborantis abſtineat, et omnia quae per facultatem aſſociandi ideas agant cane pejus et angue defugiat. Omnes impreſſiones validiores vitandae ſunt. Cullenus caſus cujuſdam pueri meminit, cui paroxyſmos epilepticos quilibet ſonitus violentior, et etiam ſonitus nihil moleſtiae aliis faceſſens, inferre conſueverit, quique ab urbe rus tranquillum remotus ad ſanitatem reductus ſit. Cauſas denique occaſionales quam attentiſſime reperire, eaſdemque denique repertas non minus attente vitare, conandum eſt.

II. *Cauſas praediſponentes removere.*—Primum plethoram. Haec, quod neminem latet, epilepſiam

ſiam ſaepius movere conſuevit. Huic autem potentiſſime occurrit ſanguinis miſſio, quae, in plethora generali, cum univerſe tum topice eſt adhibenda. Cum plethora a tenſione ſola adaucta pendet, vena plaga majore inciſa, et pauculae tantum ſanguinis unciae detractae conſilio noſtro reſpondebunt; contra vero, ſi copia humorum major adſit, multum ſanguinis eliciendum eſt. Si ulla determinationis ad caput nimiae ſigna animadvertantur, hirudines cucurbitulaeque cruentae temporibus interea ſimul admovendae. Multorum caſuum meminerunt ſcriptores, ubi paroxyſmi epileptici hoc modo depulſi ſunt; contra vero, exempla non deſunt ubi ſanguinis miſſio nihil omnino profecit. Multum quidem dolendum eſt, remedium hoc praeſtantiſſimum plethoram ipſam augere, cui per id occurrere voluerimus. Hunc autem effectum nocivum aliqua ex parte arceri poſſe exiſtimo, ſi copiam ſatis magnam ſanguinis ſimul detraxeris, quod neceſſitatem ad idem remedium ſaepius decurrendi praeveniet.

Exempla habemus, ubi exoſtoſes intra cranium ſint repertae, et morbus tamen non fuerit excitatus, niſi cum cauſa occaſionalis adeſſet, quae diſtenſionem cerebri vaſis inferret. Sanguinis autem miſſio, plethora ſubſtante, paroxyſmum accedentem

cedentem nonnunquam omnino tollit, aliquantum provectum levat.

Alia evacuatio, plethora urgente, eſt alvi purgatio; quae, ut totius ſyſtematis evacuatio, effectus haud magnos edit, licet ſyſtema totum relaxando nonnihil proficiat, et plethoram vaſorum capitis topicam, revulſione facienda, imminuere poſſit. Cavendum eſt autem, ne hae evacuationes, ſaepius reiteratae, vires aegroto convellant, ſtatumque plethorae omnino contrarium progignant.

Ad reditum plethorae praecavendum quam plurimum conferent diaeta parca, exercitatio modica, et fonticuli.

Quantum ad fonticulos attinet, haud dubie profluvium non parvum continuumque efficiunt, et, cum partem lymphae coagulabilis evacuent, plethoram pro certo multum imminuent: Caeterum, alia ratione quoque, nempe determinationi humorum ad caput nimiae occurrendo, et igitur quandocunque haec ſubeſt quam proxime caput aperiendi ſunt, agere poſſunt. Setacea et fonticuli eoſdem fere effectus edunt, et, in iis plethorae exemplis quae a profluviis iſtiuſmodi exſiccatis oriuntur, quam maxime conveniunt. In omnibus

autem

autem exemplis, ut profluvium quam copioſiſſimum fiat, ſemper agendum.

Exercitationem ad ſuperficiem corporis humores determinare, perſpirationemque augere, nemo mortalium inficias ibit. Hanc autem caute adhibere conveniet; namque immodica debilitatem ſemper infert, quam ad epilepſiam movendam non parum conferre ſupra comprehendimus. Semper igitur citra defatigationem ſit, quam ſaepius excipit perſpiratio imminuta, conditioni corporeae, quam aegrotus deſideret, prorſus adverſa et contraria. Igitur epileptici exercitationem minus acrem, crebram vero continuamque, adhibeant neceſſe eſt.

Diaeta ſit parcior; namque niſi cibo pleniore diligenter abſtinebitur, evacuationes ſupra praeceptae nihil proficient, cum ſupplementa humorum corporis humani copiae et dotibus cibi adhibiti ſemper pro rata ratione reſpondere compertum ſit. Epilepſias plures per abſtinentiam, quam per quaſlibet alias curandi vias, depelli, inter medicos firme conſenſum. Abſtinentia nimia cavebitur, ne inanitionem debilitatemque, quae peſſimae ſunt, progignat. Diaeta ex oleribus conſtans maxime conveniet, quae cum copiam materiae nutrientis minorem, quam cibus animalis,

nimalis, contineat, cum plethorae occurret, tum ſatis nutrimenti praebebit, eamque inanitionem, quae debilitatem inferret, praeveniet.

Cauſa ſecunda praediſponens, quam ut tollatur oportet, eſt debilitas.

Cum effectus debilitatis, uti ſupra comprehenſum, ſint mobilitas et affectus ſpaſmodici; remedia igitur vel tonica vel antiſpaſmodica ſint neceſſe eſt. Priora timorem, aſtringentia et tonica, tum vegetabilia tum metallica, lavationem frigidam, exercitationem, diaetam idoneam; poſteriora, quaecunque ſpaſmos conſopiunt, qualia ſunt poeonia, valeriana, oleum animale, moſchus, opium, &c. complectuntur.

De exercitatione et diaeta, quae tonicis accenſendae ſunt, jam dictum. Hoc tantum adjiciendum ſupereſt, quod cibus aegroti plus, debilitate ſubſtante, quam cum plethora adeſt, nutrire debeat. Tantum lactis, quantum appetitus aegroti deſiderat, ad vegetabilia adjiciendum eſt. Quod ad horum delectum attinet, farinacea, utpote quae plurimum nutriant, omnibus aliis anteponenda ſunt.

Timor proxime conſiderandus. Hic modicus, ut ſupra poſitum, vim tonicam potentiſſimam habet. Eum autem pro remedio rite adhibere dif-

ficile eſt, cum rationem eum ad gradum juſtum uſque movendi ignoremus. Hic loci commemoranda ſunt omnia, quae vim imaginandi fortiter occupant. Specifica autem, olim laudibus tantis concelebrata, velut crania humana, alcis ungula, &c. ex impreſſione, quam in mentem faciant, ſola virtutem ſuam, me judice, ſi quam habeant, plane deducunt.

Vegetabilia adſtringentia et tonica. Hic viſcum quercinum olim adeo laudatum commemorare non alienum eſt, licet experimenta recentiora eum non aeque utilem eſſe, ac antiquiores crediderint, demonſtrarint.

In tonicis vegetabilibus ſunt amara. Quidnam adverſus epilepſiam proficiant, nondum innotuit; ſi quid proſunt, hoc forſitan praeſtant cum aſtringentibus conſociata. His folia aurantiorum annumeramus, quibus De Haen epilepſiam depulſam fuiſſe teſtatur. Caeterum noſtrates virtutes illorum nondum ſatis tentarunt et periclitati ſunt.

Cortex Peruvianus. Hic votis noſtris melius reſpondebit, quoniam cum amaritudinem tum vim aſtringentem majorem inter ſeſe conjunctas habet; cum vero effectus ejus minus diuturni ſint, tantum debilitati in tempus occurrendo, et

hoc

hoc modo forſitan acceſſionem arcendo, prodeſſe poteſt, protinus ante paroxyſmum aſſumptus. Hinc in iis exemplis utiliſſimus eſt, ubi morbus ſtatis temporibus repetit, adeo ut copia ejus largior prius aſſumi poſſit, quam paroxyſmus exſpectetur. Caeterum hic caute agendum eſt. Cortex, quod omnes ſciunt, diatheſin inflammatoriam, quae plethoram ſaepe concomitetur, adauget, et ita ſtatum plethoricum omneſque ſequelas ab illo oriundas intendit. Igitur, cum ſtatus plethoricus non parvus ſeſe oſtendit, prius eſt tollendus, quam ad uſum corticis decurramus; quapropter, in exemplis etiam epilepſiae periodicae, cum a congeſtione diatheſin inflammatoriam movente oritur, cortice abſtinendum eſt. Sin vero diatheſis inflammatoria abſit, licet morbus a ſtatu plethorico originem ſibi deducat, paroxyſmis per corticem Peruvianum occurrere licebit.

Metallica tonica. Pleraque metallorum facultatem tonicam habent; caeterum, propter vim ſtimulantem, caute danda ſunt. Stannum in morbum, experientia teſte, aliquantulum poteſt. Arſenicum quoque, portiunculis datum, nonnunquam profecit; ſed tamen, ut parum tutum, expellendum putamus. Chalybeata tutiora ſunt; adverſus epilepſiam vero parum valere videntur.

Cuprum,

Cuprum. Swietenius ſe praeparatum ex hocce metallo noviſſe teſtatur, quod epilepſiam, nullo affectu ſenſibus percipiendo, praeter formicationem totius ſuperficiei cutaneae leviculam, edito, ſuſtulit. Eum vero rationem hujuſce remedii accuratiorem non reddidiſſe dolendum eſt. Vicem ejus igitur talibus e cupro praeparatis, qualia vim tonicam quam maximam, facultatis ſtimulantis quam minimum, habeant, ſupplere conandum. Praeparatum hoc genus eſt cuprum ammoniacale, cujus efficaciae pauca, ſed minime dubitanda, exempla reperiunda ſunt. In multis tamen exemplis, abſque ullo ſucceſſu proſpero datum fuit. Vitriolum ipſum caeruleum, doſibus parvulis aſſumptum, quibuſdam in exemplis, non abſque emolumento fuit adhibitum.

Flores Zinci. Paucula tantum huc uſque fuerunt exempla, quae efficaciam hujuſce medicamenti in epilepſia curanda demonſtrent; cum vero laudibus a Gaubio celeberrimo et quibuſdam aliis ſit ornatum, attentionem diligentiſſimam haud dubie meretur.

Lavatio frigida. Haec poteſtate tonica inſigni gaudet, et ad mobilitatem debilitatemque removendas probe accommodatur; parum vero tuta eſt, donec plethora fuerit imminuta. Si humo-

res

res ad caput copioſius determinantur, illud in aquam primum demittere, vel aquam illi ſuperne affundere, forſitan conveniret.

Antiſpaſmodica. Haec conſilio paroxyſmum arcendi adhibemus; auxilium igitur ab iis, vel cum exſpectatur vel praevidetur, tantum ſperandum. Pleraque illorum remediorum inutilia ſunt. In optimis illorum poſitae fuerunt poeonia et valeriana. Priorem fere ſilentio, cum pauciſſimi medici hodierni ad eam confugiant, praetermittere cogimur. Cullenus nihil commodi a poſteriore, praeterquam in paucis exemplis, oriri ſe notaſſe teſtatur; licet periculum ejus in multis fieri viderit: Et, in hiſce exemplis, ubi profuerit, alvum purgaſſe tradit; unde effectus ejus ſalutares, potius quam ab ulla virtute antiſpaſmodica, profectos fuiſſe exiſtimat.

Oleum animale. Hoc a Germanis medicis multum laudatur, et, propter indolem ejus volatilem et penetrabilem, multum auxilii promittit; caeterum periculum ejus ſatis crebrum et diuturnum noſtrates nondum fecerunt.

Moſchus. Hunc in convulſiones et epilepſiam non parum poſſe, experientia monſtrat; ſed genuinus et purus aegerrime comparatur. Pretioſiſ-

ſimus

ſimus eſt, parumque prodeſt, niſi copia majore datus.

Liquor aethereus. Hic etiam, quibuſdam in exemplis, auxilium minimè ſpernendum praebet.

Opium. De virtute hujuſce medicamenti in vitiis convulſivis vix ambigi poteſt; id tamen in epilepſia rite adhibere difficile eſt. Cum ſtatus plethoricus et diatheſis inflammatoria adſunt, opiata, niſi illis remotis, non adhibenda ſunt. Sin vero epilepſia a ſtatu plethorico non proficiſcatur, opium utiliſſimum eſt, utpote quod mobilitati, ex qua reditus epilepſiae pendeat, potenter occurrat. Memoria ſemper tenendum eſt, opium, in omnibus epilepſiis ſtato tempore redeuntibus, nunquam, niſi protinus antequam paroxyſmus accedat, dari debere; namque effectus opii, et omnium aliorum antiſpaſmodicorum, fugaces ſunt. Spaſmos ſolventia quoque diutius adhibita debilitatem, et igitur irritabilitatem, ſyſtematis ſaepius adaugent. Et, praeterea, opium, et omnia alia inebriantia, diſtenſionem vaſis inferunt, et aegrotum ad congeſtionem in capite proclivem efficiunt. Idem de hyoſcyamo, quem Storkius in hoc morbo laudat, ac de opio dicendum eſt. In hoc tantum ab opio differre videtur, quod adhibitus alvum ſolutam relinquat.

Stram-

Strammonium. In Commentariis academiae ſcientiarum Stockholmienſis, mentio de quatuordecim aegrotis epilepſia laborantibus injecta eſt, quibus pilulae ex ſtrammonio confectae datae ſunt. Ex hiſce octo ad ſanitatem abſolutam reducti ſunt, quinque levati, et unus tantum nihil levaminis accepit. Pauca ejuſdem generis exempla memoriae prodidit Storkius.

Si ad omnia haec remedia fruſtra fuerit decurſum, proximum eſt, ut habitum et conditionem corpoream aegroti praeſentem, diaeta, ratione vitae, regione, prorſus immutatis, in melius vertere conemur: Namque haec via curandi, omnibus aliis incaſſum tentatis, ſaepius optime ceſſit.

Hanc diſſertatiunculam ad finem jam perducturus, partem ejus principem e praelectionibus Culleni jure celeberrimi fuiſſe depromptam, confitear neceſſe eſt; quem ducem ſequi, nec aetas noſtra recuſet, nec poſteri olim erubuerint.

FINIS.